

Gavimo patvirtinimas ir raštas dėl ketinimo baigti nagrinėti daugybinius skundus dėl Direktyvos 93/13/EEB dėl nesąžiningų sąlygų sutartyse su vartotojais ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktikos pažeidimo, galimai padaryto 2020 m. lapkričio 12 d. Ispanijos Aukščiausiojo Teismo sprendimais dėl IRPH indekso

Nr. CHAP (2021) 00759.

Europos Komisija gavo daug skundų dėl Ispanijos Aukščiausiojo Teismo (*Tribunal Supremo*) praktikos, susijusios su IRPH¹ indekso nurodymu vartotojų ir bankų sudarytose hipoteka užtikrintų paskolų sutartyse, kuri galimai neatitinka Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (ESTT) praktikos dėl Tarybos direktyvos [93/13/EEB](#) dėl nesąžiningų sąlygų sutartyse su vartotojais.

Europos Komisijos tarnybos šiuos skundus užregistravo centriniame skundų registre – jiems suteiktas numeris CHAP (2021) 00759, kurį reikėtų nurodyti visuose raštuose šiuo klausimu.

Atsižvelgdamos į didelį šiuo klausimu gautų skundų skaičių, Europos Komisijos tarnybos, siekdamos patvirtinti skundų gavimą ir kuo veiksmingiau informuoti visus jų pateikėjus apie skundų nagrinėjimo rezultatus, taip pat atsižvelgdamos į galimą visuomenės susidomėjimą šia byla, nusprendė visus su šiais skundų pateikėjais susijusius pranešimus skelbti tam skirtame [svetainės „Europa“](#) puslapyje.

Komisijos tarnybos skundus nagrinės įprasta tvarka, t. y. konfidencialiai. Asmens tapatybę ir bet kokią skundo pateikėjo nurodytą informaciją Komisijos tarnybos gali atskleisti valstybės narės, dėl kurios pateiktas skundas, institucijoms tik tuo atveju, jei skundo formoje jo pateikėjas nurodė, kad skundas gali būti nagrinėjamas nekonfidencialiai. Kai kuriais atvejais tam, kad galėtų išnagrinėti skundą, Komisijos tarnyboms gali reikėti atskleisti skundo pateikėjo tapatybę.

Nagrinėjant skundus taikomos [specialiame pareiškime apie privatumo apsaugą](#) išdėstytos sąlygos.

Europos Komisijos tarnybos įvertino skundus atsižvelgdamos į taikytiną Europos Sąjungos teisę ir vykdymo užtikrinimo prioritetus, nustatytus [Komisijos komunikate „ES teisė. Geresni taikymas – geresni rezultatai“²](#).

Skundų pateikėjų nuomone, 2020 m. lapkričio 12 d. *Tribunal Supremo* sprendimai dėl sutarčių sąlygų, susijusių su IRPH, neatitinka Direktyvos 93/13/EEB dėl nesąžiningų sąlygų sutartyse su vartotojais ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (ESTT) praktikos, visų pirma 2020 m. kovo 3 d. sprendimo byloje C-125/18 *Gómez del Moral Guasch*.

Konkrečiais atvejais išnagrinėti ir įvertinti sutarčių sąlygų, dėl kurių nebuvo individualiai derėtasi, skaidrumą ir nesąžiningumą priklauso valstybių narių teismų kompetencijai. Tokia išvada padaryta, pavyzdžiui, sprendimo byloje C-125/18 *Gómez del Moral Guasch* 52 punkte, sprendimo byloje C-26/13 *Kásler ir Káslerné Rábai* 74 punkte, taip pat sprendimo sujungtose bylose C-224/19 ir C-259/19 *Caixabank* 68 punkte (dėl galimo sutarties sąlygos neskaidrumo),

¹ *Índice de Referencia de Préstamos hipotecarios* – orientacinis hipoteka užtikrintų paskolų indeksas.

² C(2016) 8600, OL C 18/02, 2017 1 19.

taip pat sprendimo byloje C-243/08 *Pannon GSM* 42 ir 43 punktuose, sprendimo byloje C-421/14 *Banco Primus* 57 punkte ir sprendimo sujungtose bylose C-224/19 ir C-259/19 *Caixabank* 73 ir 77 punktuose (dėl galimo sutarties sąlygos nesąžiningumo). Taip pat svarbu pažymėti, kad vertindami konkrečių sutarčių sąlygas nacionaliniai teismai privalo atsižvelgti į ESTT praktiką (žr., pavyzdžiui, sprendimo sujungtose bylose C-224/19 ir C-259/19 *Caixabank* 73 ir 77 punktus), šiuo atveju visų pirma į sprendimą byloje C-125/18 *Gómez del Moral Guasch*.

Jeigu Teisingumo Teismui priėmus prejudicinį sprendimą, kuriame atsakoma į pateiktą klausimą, dėl Direktyvos 93/13/EEB aiškinimo lieka abejonių, valstybių narių teismai gali pateikti papildomų prašymų priimti prejudicinį sprendimą, kuriuose prašoma išaiškinti tai, kas nebuvo išaiškinta ankstesniuose sprendimuose. Būtent taip yra ir šiuo atveju dėl sutarties sąlygų, susijusių su IRPH, ir sutarties sąlygų neskaidrumo ir jų nesąžiningumo ryšio – šiuo metu ESTT nagrinėjami du prašymai priimti prejudicinį sprendimą.

Barselonos pirmosios instancijos teismo Nr. 38 teisėjas, pateikęs prejudicinius klausimus byloje C-125/18 *Gómez del Moral*, pateikė naują prejudicinį klausimą dėl kitų Direktyvos 93/13/EEB aiškinimo aspektų. Šio Barselonos teismo sprendimas pateikti Europos Sąjungos Teisingumo Teismui naujų klausimų priimtas 2020 m. gruodžio 2 d. Su juo galima susipažinti internete, oficialioje Ispanijos teisės duomenų bazėje CENDOJ, nurodant šį numerį: Roj: AJPI 34/2020 (ECLI:ES:JPI:2020:34A). Prašymas užregistruotas ESTT numeriu C-655/20. Be to, 2021 m. sausio mėn. Ibisos pirmosios instancijos teismo Nr. 2 teisėjas pateikė Europos Sąjungos Teisingumo Teismui prašymą priimti prejudicinį sprendimą, kuriame uždavė šešiolika klausimų dėl IPRH sąlygos ir Direktyvos 93/13/EEB išaiškinimo. Šį sprendimą taip pat galima rasti CENDOJ, nurodžius šį numerį: Roj: AJPI 2/2021 (ECLI:ES:JPI:2021:2A).

Komisija neabejoja, kad atsakymai, kuriuos Teisingumo Teismas pateiks į šiuos naujus klausimus, suteiks daugiau aiškumo ir padės išspręsti skundą pateikusių asmenų iškeltą klausimą byloje CHAP (2021) 00759.

Tais atvejais, kai dėl tam tikro klausimo tebevykdoma prejudicinio sprendimo priėmimo procedūra pagal SESV 267 straipsnį, o veiksmai, kurių galėtų imtis Komisija, bylos sprendimo ženkliai nepaspartintų, Europos Komisija iš esmės laikosi pozicijos, kad atitinkamos valstybės narės atžvilgiu pradėti pažeidimo nagrinėjimo procedūrą pagal SESV 258 straipsnį netikslinga³.

Atsižvelgiant į tai, kad ESTT dabar svarstomi du Ispanijos teismų šiuo klausimu pateikti prašymai priimti prejudicinį sprendimą, ir nepriklausomai nuo 2020 m. lapkričio 12 d. Aukščiausiojo Teismo sprendimų vertinimo Komisijos tarnybos mano, kad šiuo etapu netikslinga pradėti pažeidimo nagrinėjimo procedūrą Ispanijos atžvilgiu.

Jeigu priėmus prejudicinį sprendimą paaiškės, kad nacionalinės teisės nuostatos arba teismų praktika neatitinka ES teisės, remdamasi tokiu sprendimu Komisija imsis atitinkamų tolesnių veiksmų. Jei ESTT minėtose bylose priėmus sprendimus būtų pateikta įrodymų, kad valstybės narės teismai tų sprendimų nesilaiko – o tai būtų pakankamo pastovumo ir bendrumo laipsnio ES

³ Žr. Europos Komisijos komunikatą „ES teisė. Geresnis taikymas – geresni rezultatai“.

teisės pažeidimas –, Europos Komisija atitinkamos valstybės narės atžvilgiu gali pradėti pažeidimo nagrinėjimo procedūrą pagal SESV 258 straipsnį.

Atsižvelgdamos į tai, kas išdėstyta pirmiau, Komisijos tarnybos ketina netrukus baigti nagrinėti daugybinius skundus CHAP (2021) 00759; tai nedaro poveikio galimiems tolesniems veiksmams ESTT priėmus sprendimus nagrinėjamose bylose. Tačiau jei skundo pateikėjai turi papildomos informacijos, iš kurios matyti, kad Ispanija galimai pažeidė Sąjungos teisę, ir į kurią nebuvo atsižvelgta atliekant pirmiau išdėstytą vertinimą, jie gali pateikti ją šioje svetainėje per keturias savaites nuo šio pranešimo dienos. Tokią informaciją galima siųsti adresu JUST-CHAP@ec.europa.eu.

Jei per keturias savaites nebus gauta naujos informacijos arba jei remiantis nauja informacija nebus padaryta kitokia išvada, Komisijos tarnybos gali užbaigti bylą. Šio skundo nagrinėjimo užbaigimas nedarys poveikio veiksmams, kurių Komisija gali imtis paskelbus ESTT sprendimus dabar nagrinėjamose bylose.